

Skötselplan för naturreservatet Furulid i Aneby kommun

Innehållsförteckning

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET FURULID I ANEBY KOMMUN	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
1. SYFTET MED NATURRESERVATET	1
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	2
2.1 Administrativa data	2
2.2 Topografi, geologi och hydrologi	3
2.3 Historik och markanvändning	3
2.4 Växt- och djurliv	4
2.5 Friluftsliv	5
2.6 Bebyggelse och anläggningar	5
2.7 Andra områdesskydd som berör naturreservatet	6
2.8 Källförteckning	6
3. MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR NATURRESERVATET	6
3.1 Övergripande mål med skötseln	6
3.2 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	7
3.3 Friluftsliv och gränser	12
3.4 Sammanfattning av planerade skötselåtgärder	13
4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	14
4.1 Uppföljning av skötselåtgärder	14
4.2 Uppföljning av bevarandemål	14
5. BILAGOR	15

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda ett tätortsnära skogsområde för att tillgodose allmänhetens behov av friluftsliv, naturupplevelser och motion
- inom ramen för främjande av friluftslivet vårda och bevara biologiska värden knutna till löv- och barrträd, grova träd och död ved
- öka den biologiska mångfalden och därigenom förstärka den estetiska upplevelsen av skogen

Syftet ska uppnås genom att:

- lämpliga åtgärder görs för att ta emot besökare och informera allmänheten om natur-, kultur- och friluftsvärdena
- lämpliga åtgärder utförs för att främja allmänhetens möjlighet till friluftsliv och naturupplevelser
- växtligheten närmast spår och vägar hålls gles för ökad trygghet och ljusinsläpp
- yngre barrträd och lövsly avverkas och röjs för att öka framkomligheten och skapa sikt, samtidigt som återväxt och nyetablering säkerställs
- intern beståndsdynamik i huvudsak får råda, kompletterat med reducering av främst gran till förmån för lövträd och äldre tall samt för att skapa luckor i krontäckningen
- friställa naturvärdesträd och blivande naturvärdesträd (träd på tillväxt) vid behov
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska inom ramen för syfte och föreskrifter beaktas i skötseln av naturreservatet

2. Beskrivning av området

2.1 ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Furulid
Skyddsform	Naturreservat
Areal	176,9 hektar (ha) varav vatten 0 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
Miljömål	En god bebyggd miljö, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Aneby
Socken	Bredestad
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13)
Mittpunktskoordinater	N6408984.580 – E489963.616 (SWEREF99TM)
Lägesbeskrivning	ca 1,3 km sydost om Aneby kyrka
Fastighet(er)	Del av Aneby 1:558 och sydöstra spetsen av Aneby 1:716 samt norra delen av Aneby 1:717. Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Markägarkategorier	Kommun

Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1. Gränsen blir inmätt enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.
Förvaltare	Aneby kommun
<i>Areal per markslag</i>	
Skog	170,56
Impediment	0
Vatten	0
Övrigt	6,34 ha

<i>Naturtyper</i>		<i>Natura 2000- habitat</i>
Barrblandskog	71,53 ha	Ej habitat
Tallskog	53,1 ha	Ej habitat
Granskog	20,1 ha	Ej habitat
Triviallövskog	15,8 ha	Ej habitat
Yngre skogar	8,1 ha	Ej habitat
Lövblandad barrskog	1,93 ha	Ej habitat

2.2 TOPOGRAFI, GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Reservatsområdet ligger på sydsvenska högländet. Där, liksom i stora delar av sydöstra Sverige, är granit den dominerande bergarten. Då Aneby tätort och det tätortsnära skogsområdet ligger på en rullstensås är isälvsediment den vanligaste jordarten. I reservatets sydvästra del är det däremot morän som dominerar, vilket gör den marken mindre genomsläpplig. Rullstensåsen sträcker sig i nord-sydlig riktning och parallellt österut finns Bredestadsdalen och västerut Aneby samhälle. Området är kuperat men höjdskillnaden är inte betydande, utan varierar mellan 205 och 250 meter över havet (i genomsnitt 225 m.ö.h.).

Stora delar av reservatet ligger inom ett vattenskyddsområde då rullstensåsen som området ligger på är Aneby tätorts vattenreservoar. Synligt vatten i form av bäckar, sjöar eller våtmarker finns däremot inte inom reservatsgränserna. Området ligger inom Hyllingens respektive Anebysjöns delavrinningsområde samt Motalaströms huvudavrinningsområde.

2.3 HISTORIK OCH MARKANVÄNDNING

Väster om reservatsområdet ligger Aneby gård, som har anor tillbaka till medeltiden. Det har på olika sätt gett spår i landskapet. I området finns ett antal registrerade kulturlämningar, bland annat en milsten, flera kolbottnar och en

lämning efter en såg. Av dem är det endast milstenen som står som fornlämning, de andra är bedömda som övrig kulturhistorisk lämning. Förutom dessa finns även en hålväg markerad på kartan, vid väg 132. Den antikvariska bedömningen för denna äldre färdväg är möjlig fornlämning. Längs med gamla Bredestadsvägen och Aneby Gårdsgårdets åkerkant löper en stenmur i nord-sydlig riktning. Alla lämningar vittnar om en viktig del av Anebys historia. Förr i tiden var Aneby Gård Anebys centrum, och de stora åkrar som finns där idag var endast till viss del uppodlade. Fast då som flera små tegar. Där stenmuren nu löper gick gränsen till Aneby Gårds utmarker. Spår från tidigare hävd kan fortfarande ses i markfloran och i de enar som finns kvar bland träden.

Skogens nyttjande för annat än motion och rekreation är idag litet, även om skogsbruk enligt en grön skogsbruksplan har bedrivits sedan 2008. Förutom den skötseln sker avverkningar för att säkerställa stigar genom att ta bort träd och buskar som kan utgöra en säkerhetsrisk eller skapa otrygghet. Närheten till Furulidskolan och Tallbackaskolan innebär också att området används flitigt i undervisningen.

2.4 VÄXT- OCH DJURLIV

Skogen har under lång tid påverkats av människan och idag är tall det dominerande trädslaget, även om granen överväger områdesvis. Andelen stora lövträd är generellt sätt liten även om sly finns i undervegetationen. Bland lövträden är björk, asp, sälg och rönn vanligast förekommande. Men även ädla lövträd så som ek, alm och lönn växer på vissa platser. Därutöver finns några mindre exemplar av fågelbär, hassel, fläder och hägg.

På grund av den långa historiken av skogsbruk är floran trivial med ganska få arter. Det är därför viktigt att i framtiden sköta skogen så att en mer blandad naturtyp framträder. Att spara olika slags träd, framförallt lövträd och äldre träd samt död ved, ökar den biologiska mångfalden men även naturupplevelsen av skogen. Vanligt förekommande arter i markfloran är bland annat gulmåra, vitsippa, skogsviol, blåbär, linnéa, ekorrbär, skogstjärna, vårfryle, ljung, skogskovall, vårbrodd, ärenpris, skogsallat, mattlummer och ormbunke. I områden där lövträden dominerar har markfloran en annan sammansättning och är mer varierad. Där växer även blåsuga, ekbräken, fyrkantig johannesört, gökärt och stormåra.

Ett särskilt skyddsvärt område är Fridungen, med några av Anebys äldsta tallar. Där påträffas även grönpyrola och den rödlistade arten svinrot i markfloran. Skogsbrynet längs med hela västra kanten mot Aneby Gård och Gårdet är ett annat skyddsvärt område. Där finns flertalet äldre lövträd (främst asp), hålträd av asp och olika slags död ved.

Djurlivet är dåligt undersökt men kopparödla, större hackspett och korp finns i området. Dessutom finns grönsnabbvinge, humledagsvärmare, brokig svampsvartbagge och barrträdlöpare.

Inga områden i utbredningsområdet är för närvarande Natura-2000 områden, och det finns inte heller någon bevarandeplan för området.

2.5 FRILUFTSLIV

Området är idag ett populärt och lättillgängligt motions- och strövområde för Anebybor. Här finns ett elljusspår och flera markerade och omarkerade spår och stigar i varierande längd. Utöver kommunens invånare och andra besökare används skogen för uteaktiviteter av skolverksamheten, såväl för idrottslektioner som inläring i de teoretiska ämnena.

Området används flitigt av de olika idrottsföreningarna, och genom reservatsbildningen säkerställs marken så att möjligheterna för föreningslivet att utvecklas ökar. Kommunens idrottsföreningar och skolan har deltagit i diskussioner hur hela området kan utvecklas, och det finns planer för hur olika typer av idrott och friluftsliv kan förbättras både inom och i närheten av naturreservatet. Bland annat ska en kortare asfaltsslinga anläggas för att öka tillgängligheten, samt kunna nyttjas för rullskidor, inlines med mera. Dessutom ska belysning monteras i tunneln under väg 132 för ökad trygghetskänsla i samband med passage såväl dag- som kvällstid.

Reservatsbildningen är en del i att säkerställa utvecklingen av området för såväl friluftslivsaktiviteter som rekreation. Ambitionen är att skogen efter reservatsbildningen aktivt ska kunna bidra till ett ökat nyttjande som friluftsliv- och motionsområde. Genom tillkomst av tydligare spår och stigar, möjlighet till cykling, kartor på flera platser och anlagda rastplatser kommer delar av området göras tillgängliga för fler besökare, även mer långväga.

2.6 BEBYGGELSE OCH ANLÄGGNINGAR

Reservatet gränsar i nordväst till bebyggelsen i Aneby samhälle, men inga byggnader finns inom reservatets gränser förutom ett vindskydd och grillplats i närheten av Danska sågen. Däremot sträcker sig väg 132 genom hela området i sydost-nordvästlig riktning. I skogen söder om väg 132 är en kraftledning dragen ovan jord, vilket påverkar ett stråk tvärs igenom reservatet i öst-västlig riktning. I skogen norr om väg 132 finns ett elljusspår, där delar av spåret också kan beläggas med tillverkad snö. Det planeras också för anläggande av stationsträning/naturgym utmed elljusspåret.

I kommande översiktsplan är en del av skogen som gränsar till reservatsområdet i sydväst planlagd som ett nytt bostadsområde.

2.7 ANDRA OMRÅDESSKYDD SOM BERÖR NATURRESERVATET

Norr om reservatet ligger vattenverket i Jularp som försörjer Aneby samhälle med dricksvatten. Vattenskyddsområdet sträcker sig över stora delar av reservatet, och därtill hör särskilda föreskrifter.

Norr om reservatet ligger även naturreservatet Hyllingen, som är en liten sjö med stor betydelse för fågellivet och ett Natura 2000-område.

Naturreservatet ligger dessutom mellan två riksintressen för naturvård – Bredestad-Knutstorp samt Anebysjön som ingår i Svartåsystemet.

2.8 KÄLLFÖRTECKNING

Aneby kommun, 2011. Miljömål för Aneby kommun 2011–2025

Aneby kommun, Översiktsplan från 2013

Aneby kommun. Förslag till ny översiktsplan

Fornlämningsregistret. Riksantikvarieämbetet.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Registerblad NRO06023.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Registerblad NRO06002.

Naturhänsyn i skogen, 1993. Forskningsstiftelsen Skogsarbeten 1991 och SkogForsk 1993.

SGU. Jordartskarta

SGU. Berggrundskarta

Skyddad natur, Naturvårdsverkets kartverktyg

VISS, Vatteninformationssystem i Sverige, Länsstyrelsens kartverktyg

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL MED SKÖTSELN

Inriktningen på naturreservatet är att främja friluftslivet, och målbilden med skötseln bör därför vara en ur rekreationssynpunkt god och inbjudande skogsmiljö som upplevs trygg att vistas i. Området ska också vara en tillgång för kommunens invånare i ett generationsperspektiv, vilket innebär att skötseln måste vara långsiktig och hållbar. Målet med skötseln är även att öka naturvärdena, och skapa en större variation i artsammansättningen.

För att få en större spridning i både åldersfördelning och trädslag ska skötseln inriktas på att öka andelen lövträd i hela området samt att gynna äldre träd, samtidigt som återväxten säkerställs. Detta kan uppnås genom riktad gallring och röjning av främst gran, och de luckor som då skapas i befintligt krontäcke ger på samma gång plats åt nya individer.

Tunga fordon och andra maskiner bör användas med försiktighet för att undvika markskador så långt som möjligt. Förutom att körskador ser tråkigt ut, påverkas markfloran kraftigt.

Skötseln bör ske löpande för att undvika igenväxning och att granen kväver övrig växtlighet. När stigar och leder hålls tydligt uppmärkta och framkomliga genom att vegetationen närmast spår och vägar hålls gles och inga träd hänger ut över spåren ökar ljusinsläppet och tryggheten. Döda träd bör heller inte stå kvar om det är risk att de faller ut över spåren, istället ska de kapas och lämnas kvar (eller flyttas inom reservatet) som död ved. Sly och växande barrträd bör också röjas för att skapa fri sikt, men samtidigt måste återetableringen av löv säkerställas. Eftersom reservatsområdet har ett högt värde för friluftsliv och motion samtidigt som det finns naturvärden måste eventuell intressekonflikt vad gäller olika skötselåtgärder dessa värden emellan lösas från fall till fall.

På några ställen har det tidigare varit kraftiga angrepp av granbarkborre vilket lett till att granarna där avverkats. Idag domineras dessa ställen av ung björk. För att förhindra att större angrepp sker igen får angripna träd avverkas och transporteras ut ur reservatet. Men död ved som inte längre är intressant för barkborrarna ska lämnas kvar.

Det är tillåtet att mekaniskt bekämpa invasiva arter som växer i reservatet.

3.2 SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

Reservatet är indelat i fyra skötselområden med tillhörande delområden. Skötselindelningen utgår från befintliga naturtyper och skötselbehov. För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2a.

Skötselområdena är:

1. Blandskogar
2. Brynmiljö med inslag av äldre barrträd
3. Talldominerade områden
4. Grandominerade områden

SKÖTSELOMRÅDE 1

BLANDSKOGAR		141 HA
Naturtyp:	Barrblandskog	73,5 ha
	Tallskog	45,4 ha
	Granskog	14,2 ha
	Yngre skogar	7,9 ha
Natura 2000-habitat:		0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Det största skötselområdet utgörs av barrskog med inslag av lövträd, där förhållandet mellan gran och tall varierar. Tall är ändå det dominerande trädslaget. Flera av träden är rikligt beväxna med hänglavor. På vissa tidigare gallrade eller avverkade ytor växer enbart lövträd, det rör sig främst om björk och

asp men även ek. Liggande och stående död ved finns i hela skötselområdet även om inslagen är begränsade.

Med anledning av tidigare skogsbruk är trädens ålder avdelningsvis densamma, men sett på hela skötselområdet är åldersammansättningen varierad då äldre tall och asp växer bredvid yngre områden med björk.

Det kuperade landskapet ger området en omväxlande topografi, med ett mjukt marktäckte bestående av främst olika mossor och örter. Överlag är marken frisk, men söder om väg 132 finns ett mindre blötare område med ormbunkar och björkar.

På flera ställen i detta skötselområde finns kolbottnar och rester efter kolarkojor.

Här ingår ett vägområde (väg 132) som sköts av Trafikverket och är undantaget från beslutet om föreskrifter enligt miljöbalken 7 kap 5 §.

BEVARANDEMÅL

Inom skötselområde 1 finns en stor trädslagsblandning och en flerskiktad krontäckning, även om variationer inom skötselområdet förekommer. Särskild hänsyn tas till de ädellövträd och naturvärdesträd som finns, och döda/döende träd tillåts att stå kvar. Minst 14 ha av området täcks av lövträd. Ett ökat inslag av lövträd höjer skötselområdets estetiska värde samtidigt som det bidrar till en rikare markflora än vad som finns i en barrskog. För att öka intrycket av en lövblandad barrskog och nå arealmålet med lövträdsinslag är det viktigt att bevara de ytor där lövträden dominerar.

Längs med stigar och leder hålls skogen gles då det ökar ljusinsläppet och bidrar till att även snöfall når marken.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Avverkning och röjning av gran och tall för att gynna och ge plats åt olika slags lövträd. Åtgärden kan även delvis ske genom ringbarkning.
- Luckhuggning ska ske för att skapa ett varierat trädskikt och ge plats åt nya individer.
- Sly och död ved lämnas inom reservatet.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Vuxen gran avverkas för att gynna äldre tall och asp, samt för att öppna krontäcket och skapa ljusa luckor där nytillväxt av lövträd kan ske. Vid avverkning av fler granar får virket forslas ut ur reservatet.
- Grova träd friställs vid behov. Om mängden grova träd inte bedöms tillräcklig bör friställning av enskilda träd ske i syfte att påskynda deras diametertillväxt.
- Granuppslag hålls efter vid behov, sannolikt vart 7-12:e år.

- Nyttillväxt av lövträd och tall hålls efter vid behov, samtidigt som återväxten säkerställs.
- Områden närmast spår och vägar hålls efter vid behov för att förhindra igenväxning och skymd sikt.

SKÖTSELOMRÅDE 2

BRYNMILJÖ MED INSLAG AV ÄLDRE BARRTRÄD 19,3 HA

Naturtyp:	Triviallövskog	16,9 ha
	Lövblandad barrskog	2,0 ha
	Yngre skogar	0,4 ha
Natura 2000-habitat:		0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Skogsbryn har stora ekologiska värden då många arter trivs i den miljö som bildas mellan skog och öppet landskap. Det är viktigt att vårda brynen då de lätt växer igen med buskar och sly. Vid före detta Eksjövägen (som löper från Folkets park ner mot väg 132) finns på östra sidan en kantzon med olika slags lövträd, främst björk och sälg. På andra sidan vägen finns förutom björk, sälg och rönn även en hel del yngre ek och lönn. Det uppväxta krontäcket består till stor del av tall, asp och någon gran. Här finns också både stående och liggande död ved av olika slag, och i norra delen löper en stenmur rakt igenom. Väster om stenmuren växer främst ung tall, ca 30 år. Under tallarna finns mest gräs, både nytt och fjolårsgräs. Markfloran på övriga ytan består mestadels av olika örter. Någon enstaka en står kvar sedan marken var mer öppen.

Söder om väg 132 fortsätter Aneby Gårdsgärdet, vilket brukas idag. I skogsbrynet mot åkerns östra kant växer äldre tallar, aspar och björkar samt yngre träd av björk, asp, rönn, sälg, fågelbär och enstaka exemplar av ek, druvfläder och gullregn. Även ett antal granar växer på platsen. Det finns en stor andel död ved av asp, björk och tall, både liggande och stående. I åkerkanten ligger en gammal ek som tidigare växte ute på åkern, en del av den är bränd - ett inslag som ofta saknas i naturen idag.

Genom hela området går den gamla Bredestadsvägen vilken är en av de vanligaste transport- och promenadvägarna i hela området. Utmed hela sidan mot åkern löper en stenmur och flera stenrösen.

Söder om väg 132 men i den östra delen av reservatet finns ett mindre område där större aspar, ca 60 år gamla, överväger. Detta är ett viktigt inslag i den annars barrträdsdominerade skogen.

Här ingår ett vägområde (väg 132) som sköts av Trafikverket och är undantaget från beslutet om föreskrifter enligt miljöbalken 7 kap 5 §.

BEVARANDEMÅL

Skötselområde 2 ska främja naturvärden genom att vårda en brynmiljö och bevara gamla träd, bland annat tallar med stora kronor och aspar med bohål. Syftet är att återskapa höga naturvärden både ur naturvårdssynpunkt och för landskapsbilden vid vägen. Området ska skötas så att asparna får utrymme att växa, och död ved sparas för att gynna den biologiska mångfalden. Huvuddelen av ytan består av lövskog med inslag av äldre och grövre träd, även barrträd.

Det ska finnas tillräcklig förnygring av ädellövträd så att beståndet inte minskar.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Friställa och bevara äldre tallar och aspar, samt släppa fram de yngre ekarna. Friställning av grövre träd ska göras försiktigt, gärna i omgångar, för att inte utsätta trädet för stora påfrestningar och stress när ljusinsläppet ökar.
- Gynna olika trädslag i olika åldrar och behåll död ved. Röjningar och gallringar görs så att äldre lövträd och tallar får det utrymme som krävs för kronorna. Gallring av asp leder ofta till uppslag av rotskott, och för att minska detta kan aspen ringbarkas istället.
- För att släppa in mer ljus behöver vuxen gran men även mindre tall gallras bort.
- Sly och mindre träd intill och på stenmuren behöver röjas bort. Vid röjning kan med fördel grenar och stammar samlas ihop i högar och lämnas kvar.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Inom 5 år ska mindre träd och sly tas bort för att gynna de äldre träden. Området ska dock röjas så att olika trädslag i den utsträckning de finns gynnas, framförallt ska ädellövträd sparas.
- Röjning av sly samt uppsyn så att död ved inte faller ut över spår och väg ska ske kontinuerligt.
- Gran ska tas bort för att gynna äldre tall och asp samt öppna krontäcket för mer ljusinsläpp.
- Grova träd och träd på tillväxt som riskerar att tappa naturvärden på grund av igenväxning friställs vid behov, eller vart 10:e år. Om mängden grova träd inte bedöms tillräcklig bör friställning av enskilda träd ske i syfte att påskynda deras diametertillväxt.

SKÖTSELOMRÅDE 3

TALLDOMINERADE OMRÅDEN	10,2 HA
Naturtyp: Tallskog	10,2 ha
Natura 2000-habitat:	0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Fridungen ligger på en höjd och är ett område med ett av Anebys äldsta tallbestånd, ca 240 år. På andra sidan, söder om väg 132, har ett område tidigare

avsatts för överhållning av tall för att Fridungen ska få efterföljare. På bägge sidor finns död ved i begränsad omfattning.

Förutom höga tallar finns gran i olika ålder och inslag av mindre björk, rönn, sälg och asp. Markfloran i Fridungen består främst av vårfryle, kruståtel, blåbärsris och ormbunkar, men även linnea, mattlumner, svinrot och grönpyrola förekommer.

I södra delen finns ett kulturminne i form av stenar efter den så kallade Danska sågen. Den uppfördes år 1883 när delar av skogen på Aneby Gård såldes till en dansk virkesköpare. Virket som sågades transporterades till järnvägen och sedan söderut. När skogen var avverkad 1902 flyttades sågen till Askeryd. Ett vindskydd och en grillplats har byggts i anslutning till lämningarna efter den Danska sågen.

Precis söder om kraftledningsgatan finns ett tredje område där tallar dominerar, och tillåts att dominera även i framtiden. Åldern på dessa tallar är ca 100 år.

Även i skötselområde 3 ingår ett vägområde (väg 132) som sköts av Trafikverket och är undantaget från beslutet om föreskrifter enligt miljöbalken 7 kap 5 §.

BEVARANDEMÅL

Bevara och öka andelen gamla tallar, samtidigt som efterträdare tillåts etablera sig. Områdets vindskydd och grillplats ska vara i gott skick.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Genom lätt underröjning framhålla de äldre tallarna.
- Skapa högstubbar och övrig död ved.
- Avverka och röja gran för att friställa större tallar.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Ung gran och sly avverkas och röjs vid behov eller ca vart 7–10 år.
- Vuxen gran avverkas för ökat ljusinsläpp och friställande av tall. Även yngre tall kan behöva glesas ut till förmån för äldre tall. Friställning av äldre träd ska göras försiktigt, gärna i omgångar, för att inte utsätta trädet för stora påfrestningar och stress när ljusinsläpp och vindpåverkan ökar.
- Vindskydd och grillplats ska hållas i gott skick.
- Död ved lämnas.

SKÖTSELOMRÅDE 4

GRANDOMINERADE OMRÅDEN	6,4 HA
Naturtyp: Granskog	6,4 ha
Natura 2000-habitat:	0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

De två delområdena domineras av äldre granar med påväxt av hänglavar. Åldern på beståndet är ca 90–100 år, och återväxt saknas i princip. Markfloran är artfattig och domineras av olika mossor. Död ved finns i begränsad omfattning.

I områdena finns flera kolbottnar samt en grund till en gammal kolarkoja.

BEVARANDEMÅL

Områdena ska i möjligaste mån få utvecklas fritt. Detta är de enda områdena i reservatet som granen ska få ta över och styra utvecklingen.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Inga åtgärder aktuella.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Röja områden närmast väg och stig för ökad trygghet.

3.3 FRILUFTSLIV OCH GRÄNSER

Reservatets tätortsnära lokalisering gör området lättillgängligt och välbesökt året runt, främst av motionärer av olika slag. Då även orienteringsklubben nyttjar skogen frekvent används hela ytan och inte enbart stigsystemet. Vandringsleden Målsånnaleden som går runt Aneby samhälle passerar genom reservatet.

Utvecklingen av friluftslivet kan ske genom samarbete mellan olika föreningar och Aneby kommun. Det kan komma att innebära utökad skötsel för att främja reservatets värden samt pedagogiska kvalitéer. För att informera besökare om gränser, bestämmelser med mera ska markeringar i terrängen samt flera informationstavlor sättas upp, se karta bilaga 2b.

BEVARANDEMÅL

Naturresevatets gränser ska vara underhållna och utmärkt enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Områdets spårssystem ska vara tydligt markerat och kännas tryggt att motionera i med tanke på växtlighet och ljusnedsläpp. Besökare till reservatet ska kunna ta del av föreskrifter och information genom informationstavlor vid entréer.

Parkeringsplatsen vid Danska sågen ska hållas i fortsatt gott skick, bland annat för att underlätta för besökare som vill nyttja grillplatsen.

SKÖTSELÅTGÄRDER

- Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar inom 2 år efter att beslutet om naturresevatet vunnit laga kraft och därefter underhållas.

- Informationstavlor ska placeras ut inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft och ska därefter underhållas löpande. Informationstavlor ska sättas upp på minst fem platser, se karta bilaga 2b.
- Informationstavlor ska innehålla karta över området och information om naturreservatets föreskrifter. Informationen ska kompletteras med relevanta delar av allemansrätten.
- Vid behov får åtgärder som syftar till att pedagogiskt belysa områdets natur- och kulturvärden utföras, såsom uppsättande av informationsskyltar i anslutning till exempelvis död ved, naturvärdesträd eller kulturlämningar.
- Inom ramen för naturvärdena får skötselåtgärder som syftar till att främja upplevelsen för friluftslivet vid behov utföras längs med flitigt nyttjade stigar och målpunkter, exempelvis siktfrämjande utglesning i form av luckhuggning eller utglesning av buskskiktet, uppsättande av bänk eller dylikt.
- Spår ska hållas tillgängliga och röjas från nedfallna trädstammar.
- Soptunna ska finnas vid parkeringsplatsen vid Danska sågen.
- Information om naturreservatet ska finnas tillgängligt på kommunens webbplats.
- Utmed elljusspåret planeras för att bygga stationer för styrke- och rörlighetsträning, väl anpassade för skogsmiljö, vilket innebär att trä och naturmaterial används vid uppsättandet. Stationerna ska anpassas för att kunna nyttjas även av personer med viss funktionsnedsättning.

UPPLYSNING

De lokala idrottsföreningarna har rätt att ta bort inväxande grenar i spårområdet och utföra normalt underhåll av elljusspår samt terrängspår för löpning och mountainbike, liksom att vintertid dra spår för skidåkning.

3.4. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	Var	När	Ansvarig
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 2 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.	Samhällsbyggnadsavdelningen
Informationsskylt	Enligt skötselplan	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.	Samhällsbyggnadsavdelningen
Underhåll av elljusspår, MTB-spår och övriga spår	Hela reservatet	Vid behov.	Aktiva föreningar

Spårmarkning	Hela reservatet	Snarast och sedan vid behov.	Aktiva föreningar i samarbete med fritidsansvarig
Underhåll av grillplats och vindskydd, tömning av soptunna	Vid Danska sågen	Vid behov.	Tekniska enheten
Restaureringsåtgärder såsom luckhuggning, avverkning och röjning av gran och tall för att gynna och ge plats åt lövträd	Enligt skötselplan i hela reservatet	Snarast och sedan vid behov, ca var 7:e-12:e år.	Samhällsbyggnadsavdelningen Tekniska enheten
Ta bort mindre träd och sly för att gynna de äldre träden	Skötselområde 2	Inom 5 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft och sedan vid behov.	Samhällsbyggnadsavdelningen Tekniska enheten
Friställning av grövre träd och träd på tillväxt	Hela reservatet	Snarast och sedan vid behov, ca var 7:e-12:e år.	Samhällsbyggnadsavdelningen Tekniska enheten
Nyttillväxt av lövträd och tall hålls efter	Hela reservatet	Vid behov.	Samhällsbyggnadsavdelningen Tekniska enheten
Bortröjning av granuppslag	Hela reservatet förutom skötselområde 4	Snarast och sedan vid behov, ca var 7:e-12:e år.	Samhällsbyggnadsavdelningen Tekniska enheten

4. Dokumentation och uppföljning

4.1 UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska följas upp och dokumenteras enligt Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens riktlinjer. Dokumentationen ska vara skriftlig, vid behov även med foto, och det ska framgå vilka åtgärder som genomfördes och när de genomfördes samt vem som utförde åtgärden.

4.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftsvärden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljningen.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.aneby.se/gdpr

5. Bilagor

- 2a Skötselplankarta
- 2b Karta med information och kulturlämningar
- 2c Ortofoto skötselområden